

ĪSUMĀ

Latvija. Starp jaunajā Jelgavas domē ievēlētajiem politiskajiem spēkiem – Zaļo un zemnieku savienību (ZZS) un Nacionālo apvienību "Visu Latvijai!–Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" (NA) – noslēgta vienošanās turpināt sadarbību un saglabāt esošo koalīciju. Jelgavā šī gada pašvaldību vēlēšanās pilsētas pašreizējā mēra Andra Rāviņa pārstāvētā ZZS ieguva sešus mandātus, kas ir par vienu mazāk nekā 2017. gada vēlēšanās. Jaunajā domes sasaukumā valdošā koalīcija būs pārstāvēta ar astoņām deputātu balsīm no 15.

Francijas pašvaldību vēlēšanu pirmajā kārtā vislabākie rezultāti centriski labējai Republikāņu partijai, iegūstot aptuveni 27% balsu un par gandrīz desmit procentiem apsteidzot galēji labējo Nacionālo apvienību. Tomēr satraukumu valstī rada rekordzemā vēlēšanu aktivitāte – pie urnām devās tikai apmēram trešā daļa balsstiesīgo iedzīvotāju. Covid-19 pandēmijas dēļ pārceltajām reģionālajām vēlēšanām bija pievērsta liela uzmanība, jo tās ir pēdējais politisko partiju pārbaudījums pirms nākamgad plānotajām prezidenta vēlēšanām.

Zviedrijas premjerministram Stēfanam Levēnam zaudējot uzticības balsojumā, kritusi valdība. Tagad Levēnam, kas kļuvis par pirmo Zviedrijas premjeru, kuram parlaments izteicis neuzticību, ir iespēja vai nu atkāpties, vai arī izsludināt pirmstermiņa vēlēšanas. Pirmie par uzticības balsojuma ierosināšanu brīdināja galēji kreisie, kas līdz šim nodrošināja parlamentāro atbalstu sociāldemokrātu un zaļo veidotajai mazākuma valdībai, pieprasot atņemt ieceri par atteikšanos no īres griestiem jaunuzceltajos dzīvojamajos namos. Taču galu galā uzticības balsojumu pieprasīja opozīcijā esošā galēji labējā partija "Zviedrijas demokrāti".

ŠAJĀ DIENĀ

22. jūnijā

1898. Dzimis vācu rakstnieks Ērihs Marija Remarks.

1906. Pieņemts pašreizējais Zviedrijas karogs.

1919. Igaunijas armija kopā ar Ziemeļlatvijas brigādi Cēsu kaujās sakāva vācu spēkus.

1940. Otrajā pasaules karā Francija Kompjēnā parakstīja kapitulāciju Vācijai.

1941. Otrajā pasaules karā Vācijas karaspēks iebruka PSRS, sākot operāciju "Barbarosa".

SAGATAVOJIS PAULS KAUFMANIS.

Lietas izskatīšana sākas ar pārmetumiem

Vairāki otrajā digitālās televīzijas krimināllietā apsūdzētie uzskata, ka prokuratūra nav pietiekami skaidri definējusi apsūdzību un pierādījumus. Ekonomisko lietu tiesā vakar sāka skatīt minēto lietu.

Apsūdzēto aizstāvji sacīja, ka pašlaik viņiem ir grūti izstrādāt savu klientu aizstāvību, jo prokuratūra neesot pietiekami uzskaitījusi, par ko tieši katra apsūdzētā persona tiek apsūdzēta. Bijušais Latvijas Valsts radio un televīzijas centra valdes priekšsēdētājs Lauris Dripe puda viedokli, ka dokumentu šķirošana lietā bijusi ļoti selektīva. Viņš minēja, ka prokurors Monvīds Zelčs iepriekš esot norādījis, ka katrai apsūdzētajai personai šajā lietā ir bijusi īpaša loma nozieguma

izdarīšanā, "bet lietā nav minēti konkrēti fakti, lai izprastu, kā tieši visas apsūdzētās personas lietā tika iesaistītas".

Arī eksplotiķa Aināra Šlesera aizstāvis Viktors Tihonovs pārmeta, ka lietā sagatavotie arhīva dokumenti neesot sagatavoti pienācīgi un esot grūti salasāmi. Šlesers turklāt lūdza tiesu nodalīt viņa lietu no otrās digitālās televīzijas krimināllietas un skatīt to atsevišķi. Šlesers to pamatoja, norādot, ka pašlaik viņam nav skaidrs, kur sākas viņa atbildība šajā apvienotajā krimināllietā. Līdzīgu lūgumu atbalstīja arī eksplotiķis Andris Šķēle, jo, viņaprāt, šādā veidā viņa konkrētā lieta tiktu izskatīta ātrāk, nevis vairākus gadus, kā ir prognozēts pašlaik. Nesen izveidotā Ekonomis-

ko lietu tiesa sākusi skatīt otro "digitālās televīzijas krimināllietu", kurā apsūdzēti Šķēle, Šlesers, bijušais SIA "Tet" valdes priekšsēdētājs Juris Gulbis un citi – kopumā deviņas personas. Lietu skata tiesnesis Kaspars Vecozols. Apsūdzības celtas pēc Krimināllikuma pantiem par krāpšanu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, proti, darbībām saistībā ar 2008. gadā Satiksmes ministrijai rīkoto konkursu TV programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā un uz tā pamata

starp SIA "Tet", SIA "SIA Hannu Digital" un VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" noslēgtajiem līgumiem.

Rīgas apgabaltiesā patlaban atrodas tā dēvētā pirmā digitālās televīzijas lieta. Šī lieta saistīta ar 2003. gadā atklāto afēru. Lieta līdz šim pabijusi vairākās tiesu instancēs, līdz 2020. gadā Augstākā tiesa atcēla spriedumu par Andreja Ēķa, Jurga Liepnieka un pārējo apsūdzēto atzīšanu par vainīgiem, bet atstājusi spēkā sprieduma daļu par iepriekš atzītajām personām.▶

Ar jaunām sankcijām pret Lukašenko režīmu

Eiropas Savienības dalībvalstu ārlietu ministri vakar apstiprināja jaunu sankciju ieviešanu pret Baltkrievijas vadoņa Aleksandra Lukašenko režīmu. Paredzams, ka tās tiks vērstas pret Baltkrievijas ekonomikā īpaši svarīgām nozarēm, piemēram, minerālmēslu eksportu un naftas pārstrādi. Kālija minerālmēslu eksports pagājušogad Baltkrievijai nodrošināja 2,4 miljardu dolāru lielus ienākumus.

Sankciju sarakstā arīdzan iekļautas 86 amatpersonas un uzņēmumi, kas atbalsta Lukašenko režīmu. Šīm personām būs aizliegts ieceļot ES valstīs, tāpat tiks iesaldēti viņiem piederošie aktīvi. Vienlaikus paredzēts pastiprināt eksporta ierobežojumus, kas liedz piegādāt Baltkrievijai ieročus un aprīkojumu, ko iespējams izmantot demonstrāciju apspiešanai.

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs atzinīgi novērtējis jauno sankciju ieviešanu. Viņš uzsver, ka **sankcijas ir vērstas nevis pret Baltkrievijas tautu, bet gan pret Lukašenko un viņa rokaspuisiem.** Rinkēvičs norāda, ka ES īstenotā spiediena mērķis ir panākt politiskās dzīvo atbrīvošanu, kā arī brīvu un godīgu vēlēšanu sarīkošanu Baltkrievijā.

Jaunās sankcijas varētu skart ne tikai Baltkrievijas ekonomiku, bet arī tās valstis, kas guvušas peļņu no sadarbības ar Baltkrieviju. Tās būs sāpīgs trieciens arī Lietuvas ekonomikā. Lietuvas dzelzceļš katru gadu pārvadā baltkrievu kravas aptuveni 100 miljonus eiro vērtībā, bet Klaipēdas ostā aptuveni trešdaļu kravu apgrozījuma veido tieši Baltkrievijas kravas.▶

Armēnijā uzvar premjera partija

Armēnijā parlamenta pirmstermiņa vēlēšanās premjerministra Nikolā Pašinjana pārstāvētā Pilsoniskā līguma partija izcīnījusi 53,9% balsu, liecina oficiālie vēlēšanu rezultāti. Pašinjana galvenā konkurenta eksprezidenta Roberta Kočarjana vadītā alianse ierindojusies otrajā vietā ar 21% balsu.

Pašinjans paziņoja par uzvaru vēlēšanās jau pēc sākotnējo rezultātu publiskošanas, bet Kočarjana vadītā alianse apstrīdēja tos un paziņoja, ka vēlēšanu procesā notikusi krāpšanās. Vēlēšanās piedalījās četri vēlēšanu bloki un 21 partija. Lai iekļūtu parlamentā, blokiem jāpārvar

7% barjera, bet partijām – 5% barjera.

Pašinjans vēlēšanas izsludināja, lai izbeigtu politisko krīzi pēc sakāves karā ar Azerbaidžānu par Kalnu Karabahu. Pērnā gada 9. novembrī noslēgtā vienošanās, kuru Erevāna un Baku noslēdza ar Krievijas starpniecību, paredz, ka armēņi zaudē daļu Kalnu Karabahas pamatteritorijas, kā arī visus drošības buferzonas rajonus, kas kopš 90. gadiem atradās armēņu kontrolē. Pēc vienošanās par pamieru Armēnijā sākās plaši protesti pret valdību, to dalībniekiem pieprasot premjera demisiju. Arī augsta ranga militārpersonas pieprasīja Pašinjana atkāpšanos.▶

Pagaidām atpaliekam

Reālais individuālais patēriņš (AIC) uz vienu iedzīvotāju, kas raksturo mājāsaimniecību labklājību, Latvijā pērn bijis viens no zemākajiem Eiropas Savienībā (ES), liecina ES statistikas pārvaldes "Eurostat" jaunākie dati. AIC, kas izteikts pirktpējas paritātes standartos (PPS), mūsu valstī 2020. gadā bija 72% no ES vidējā līmeņa. **Latvija apsteigusi vien Ungārijas (69%), Horvātijas (67%) un Bulgārijas (61%) rādītājus.** Reālais individuālais patēriņš uz vienu iedzīvotāju Igaunijā bija 79%, Lietuvā – 96%. Augstākais AIC pērn bija Luksemburgā – 131%.

Latvijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju, kas izteikts PPS, 2020. gadā veidoja 72% no ES vidējā līmeņa. Mazāks šis rādītājs bijis tikai Bulgārijā (55%), Grieķijā un Horvātijā (64%), kā arī Slovēnijā (71%). Lietuvā IKP rādītājs bijis 87%, bet Igaunijā – 86%.▶

FOTOFAKTS

Saulgriežu joga

Nujorkā vasaras saulgriežus atzīmē jogas entuziasti, Taimskvērē ar jogu nodarbojoties visas dienas garumā.

FOTO – AFP/LETA